

جراحی قلب

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح روش

جراحی باز قلب روش جراحی است که در آن جراح، قفسه‌ی سینه بیمار را به منظور جراحی بر روی قلب باز می‌کند. پزشک شما تنها هنگامی جراحی باز را در نظر می‌گیرد که روش‌های درمانی دیگر که تهاجم کمتری دارند، مؤثر نباشند.

انواع جراحی‌های باز قلب

- ✓ جراحی با استفاده از دستگاه قلبی-ریوی: در این روش، در طی جراحی نوعی دستگاه به صورت موقت به جای قلب وظیفه اکسیژن‌رسانی به خون و پمپاژ قلب را ایفا می‌کند. این روش، روش سنتی در جراحی باز قلب است که به جراح اجازه می‌دهد قلبی که نمی‌تپد و خونی در آن پمپاژ نمی‌شود را جراحی کند.
- ✓ جراحی با قلب تپنده: در این روش از دستگاه قلبی-ریوی استفاده نشده و جراح بر روی یک قلب تپنده جراحی را انجام می‌دهد. با این حال جراح سرعت تهیدن قلب را با دستگاه یا دارو کنترل می‌کند. با توجه به دشوار بودن جراحی بر روی قلب در حال تپش، این نوع جراحی در موارد خاص انجام می‌شود.

❖ دلایل انجام

- ✓ جراحی قلب باز می‌تواند برای درمان بیماری‌ها و مشکلات مختلف قلبی مورد استفاده قرار گیرد. این بیماری‌ها عبارتند از:
- ✓ بیماری دریچه‌های قلب: زمانی که دریچه‌های قلب کارایی خود را از دست می‌دهند، با جراحی تعویض یا ترمیم می‌شوند.
- ✓ بیماری‌های مربوط به شریان‌های کرونری و تعویض عروق قلب: در این جراحی یک رگ سالم از دیگر نواحی بدن برداشته و یک مسیر جدید در اطراف شریان کرونری بیمار ایجاد می‌شود.
- ✓ پیوند قلب: در این جراحی قلب بیمار برداشته و قلب یک اهدا کننده جایگزین می‌شود.
- ✓ ترمیم نقص مادرزادی قلبی در نوزادان
- ✓ جراحی ایمپلنت: از ایمپلنت‌های کاشتنی در قلب جهت کنترل ضربان و یا حمایت از کارایی صحیح قلب استفاده می‌شود.
- ✓ جراحی ماز (Maze): این جراحی برای درمان فیبریلاسیون بطنی یا تپش نامنظم قلب که با مصرف دارو و یا به کارگیری روش‌های کم تهاجمی تر قابل درمان نیست، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

❖ عوارض احتمالی

- ✓ پس از انجام جراحی قلب ممکن است به عوارض زیر مبتلا شوید:
- ✓ تا چند روز بعد از عمل جراحی، اشتها بی برای خوردن غذا نخواهید داشت.
- ✓ هنگام خوابیدن و استراحت کردن با مشکل مواجه خواهید شد.
- ✓ ممکن است برای مدتی پس از عمل جراحی، دچار فراموشی شوید.
- ✓ تجربه نشان داده است که مغز به سرعت قبل، امکان تجزیه و تحلیل را نخواهد داشت.
- ✓ معمولاً طی عمل جراحی باز قلب، قسمتی از رگ پای بیمار برداشته می‌شود تا به رگ‌های قلب فرد پیوند بزنند. بنابراین درد و ورم در پای بیمار حس خواهد شد.
- ✓ عوارض بی‌هوشی طولانی مدت
- ✓ ❖ اقدامات قبل از عمل
- ✓ شب قبل از عمل، شام سبک مثل سوپ یا سالاد بخورید. بعد از نیمه شب و صبح قبل از عمل، از خوردن و آشامیدن اجتناب کنید. حتی چای، قهوه و آب هم ننوشید.
- ✓ موه‌های موضع عمل، قبل از عمل لازم است تراشیده شود.
- ✓ قبل از انتقال به اتاق عمل، مثانه (ادرار) را تخلیه نمایید.
- ✓ قبل از رفتن به اتاق عمل زیور آلات، اجسام فلزی، گیره سر، دندان مصنوعی و غیره را خارج کنید.
- ✓ کلیه لباس‌ها (لباس زیر، جوراب و...) را درآورید و لباس مخصوص اتاق عمل بپوشید.
- ✓ در صورت داشتن سابقه بیماری، سابقه حساسیت (دارویی، غذایی) پرستار و پزشک معالج را در جریان امر قرار دهید.
- ✓ در صورتی که بیماری خاصی دارید که تحت درمان هستید، به پزشک و پرستار خود اطلاع دهید، زیرا ممکن است نیاز باشد داروهای شما قطع و داروهای جدید جایگزین شود.
- ✓ بی‌حرکتی پس از عمل می‌تواند باعث رکود خون در پاها و افزایش احتمال عفونت ریه‌ها گردد، لذا ورزش‌های تنفسی و چرخش پا را بلافاصله پس از عمل انجام دهید.
- ✓ عمل شما تحت بی‌هوشی عمومی انجام شود.

- ✓ اگر در هفته قبل از عمل جراحی نیاز به مسکن خفیف داشتید، به جای استفاده از آسپرین، ایبوپروفن و یا ناپروکسن از استامینوفن استفاده کنید. از داروهای حاوی آسپرین مثل داروهای سرماخوردگی بدون نسخه اجتناب کنید. این کار از خونریزی اضافی شما در طول عمل جلوگیری می‌کند.
- ✓ اگر به دلیل یک مشکل پزشکی روزانه آسپرین مصرف می‌کنید، از پزشک خود درباره لزوم قطع مصرف آن قبل از عمل جراحی سوال کنید.
- ✓ اگر عادت به مصرف سیگار دارید، باید طبق دستور پزشک چند روز قبل از عمل جراحی آن را ترک کنید تا خطر ابتلا به لخته شدن خون و یا دیگر عوارض مصرف سیگار کمتر شده و دوره نقاهت به سرعت طی شود.
- ✓ هزینه‌های مالی این جراحی نیز بسیار بالا است لذا چنانچه شما در شرایطی نیستید که بتوانید هزینه‌ها را بپردازید و از طرفی مجبور به جراحی می‌باشید، توصیه می‌شود تحت پوشش بیمه این عمل را انجام دهید.
- ✓ ترس و اضطراب قبل از عمل جراحی، کاملاً طبیعی است، اما می‌توان با راه‌حل‌های منطقی این ترس را کم کرد و یا از بین برد. برخی از این راه‌ها عبارتند از: اگر قبل از عمل جراحی، از چگونگی انجام عمل قلب باز آگاهی پیدا کنید، راحت‌تر می‌توانید بر استرس روز عمل غلبه کنید.
- ✓ اگر قبل از عمل جراحی، از عوارض احتمالی بعد از عمل آگاهی پیدا کنید بهتر می‌توانید با این عوارض کنار بیایید و آن‌ها را تحمل کنید.
- ❖ **در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟**
- ✓ ۷-۱۰ روز بعد از عمل جهت برداشتن بخیه‌ها به پزشک معالج یا درمانگاه مراجعه نمایید.
- ✓ در صورتی که درد قفسه سینه با مسکن‌های معمول بهبودی نداشت یا مشابه دردهای قلبی پیش از عمل جراحی بود، به پزشک یا نزدیک‌ترین مرکز درمانی مراجعه نمایید.
- ✓ تب بیشتر از ۳۷/۸ درجه سانتی گراد
- ✓ تهوع و استفراغ
- ✓ درد زیاد و کوتاه شدن نفس
- ✓ ضعف شدید غیر معمول
- ✓ ترشحات زخم یا خونریزی

❖ دلایل انجام

این آزمون به پزشک کمک می‌کند تا:

- ✓ اندازه حفره‌های قلب
- ✓ پمپاژ ماهیچه‌های قلب
- ✓ وضعیت دریچه‌های قلب را بررسی کند.

❖ عوارض احتمالی

برای این روش تاکنون عارضه‌ی جانبی دیده نشده است.

❖ اقدامات قبل از عمل

- ✓ هیچ آمادگی خاصی لازم نیست.
- ✓ شما می‌توانید هر چیزی که دوست دارید بخورید و بنوشید.
- ✓ فعالیت‌های عادی خود را انجام دهید.
- ✓ هر گونه داروی معمول خود را مصرف کنید، مگر این‌که پزشک شما چیز دیگری بگوید.
- ✓ روغن یا لوسیون در ناحیه سینه خود استعمال نکنید.
- ✓ ۳۰ دقیقه قبل از زمان برنامه‌ریزی شده آزمون در محل حضور داشته باشید. آزمون ممکن است از ۳۰ تا ۶۰ دقیقه طول بکشد.

❖ اقدامات بعد از عمل

- ✓ در صورتی که اکو مشکلی داشت در مورد اقدامات درمانی با پزشک خود مشورت نمایید.
- ✓ ممکن است نیاز به آزمایشات و اقدامات تشخیصی بیشتری با توجه به جواب اکو داشته باشد. حتماً پیگیری نمایید.
- ✓ طبق دستور پزشک داروهایتان را مصرف نمایید. از قطع داروها بدون اجازه پزشک خودداری نمایید.

❖ فعالیت

- ✓ پس از اتمام اکو، شما می‌توانید به فعالیت‌های عادی روزانه خود بازگردید. تکنسین و پرستار اجازه ندارند در مورد نتایج آزمون شما صحبت کنند. پزشک شما را از نتایج آزمون باخبر می‌کند. برای اطلاع از نتایج با مطب پزشک تماس بگیرید.
- ✓ بعد از انجام اکوکاردیوگرافی از طریق مری بهتر است تا ۲۴ ساعت رانندگی نکنید.

- ✓ مدتی استراحت کنید و سپس می‌توانید فعالیت‌های معمول را از سر بگیرید.
- ✓ در صورت انجام اکوکاردیوگرافی از طریق مری تا زمانی که مطمئن نشده‌اید داروهای آرام‌بخش از بدنتان خارج شده از انجام کارهایی که نیاز به دقت دارند خودداری کنید (معمولاً ۲۴ ساعت بعد).
- ✓ پس از انجام اکوکاردیوگرافی از حمام داغ صرف نظر کنید زیرا باعث افت فشارخون می‌شود.
- ✓ اهمیت اجتناب از مانور والسالوا را بدانید (مانور والسالوا به معنی نگه داشتن نفس در حین تغییر وضعیت و زور زدن موقع اجابت مزاج می‌باشد).
- ✓ از افرادی که در زمینه قلب و اکوکاردیوگرافی تجربه‌ای ندارند کمک نگیرید.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

- ✓ از مصرف مواد غذایی محرک مانند قهوه و چای خودداری کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ درد قفسه سینه
- ✓ درد بازو
- ✓ سرگیجه و خستگی
- ✓ تپش قلب

“ارتباط با ما”

تلفن تماس: ۰۳۵۳-۳۱۲۲۳۳۰

ایمیل: ۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

آدرس اینترنتی: rahnemoon.ssu.ac.ir